

notele etimologice publicate de S. Pușcariu¹, N. Drăganu², V. Bogrea³, C. Lacea⁴ în «Dacoromania» și A. Scriban⁵ în «Arhiva». Dar cele mai numeroase și, aș spune, cele mai precise etimologii sîrbocroate au fost date de acad. E. Petrovici, care, pe lângă stabilirea etimologiei, face o serie de considerații de principiu, privind vechimea cuvintelor împrumutate⁶, aria lor de răspîndire⁷, tratamentul fonetic pe care îl suferă în limba romînă⁸ și altele.

Foarte importante pentru studierea împrumuturilor lexicale în graiurile romînești din Banat sînt și glosarele regionale⁹, care cuprind un bogat material în majoritatea cazurilor neprelucrat¹⁰. Valoarea științifică a acestor glosare este însă redusă de faptul că notarea fonetică nu este exactă, sensul cuvintelor nu este totdeauna clar ilustrat¹¹ și nu se dau indicații precise asupra ariei lor de răspîndire.

Unele dintre aceste lipsuri sînt înlăturate în volumele *Atlasului lingvistic romîn* apărute pînă în prezent¹², care însă nu redau întreaga sferă semantică

lingvistic romîn, în «Studii și cercetări lingvistice», 1—2, VI, 1955, p. 145—146; I. Pătruț, *Influences slaves et magyares sur les parlers roumains*, în «Romanoslavica», I, București, 1958, p. 42. Vezi și G. Mihăilă, *Contribuții la studierea geografiei împrumuturilor slave în limba romînă*, în «Romanoslavica», VII, p. 23—54; acad. E. Petrovici, *Raportul dintre izoglozele dialectale slave și izoglozele elementelor slave ale limbii romîne*, în «Romanoslavica», VII, p. 11—22. Avîndu-se în vedere împrumuturile sîrbocroate în Banatul romînesc, nu cităm aici și lucrările referitoare la împrumuturile sîrbocroate în graiul romînilor din Banatul iugoslav.

¹ «Dacoromania», II (1921—1922), p. 595—596.

² «Dacoromania», III (1922—1923), p. 704; V (1927—1928), 1929, p. 328, 329, 347; VI (1929—1930), 1931, p. 347.

³ «Dacoromania», III (1922—1923), p. 79, 231, 734; IV₂ (1924—1926), 1927, p. 802, 816, 821, 822, 833, 855.

⁴ «Dacoromania», III, p. 749.

⁵ «Arhiva», XXVIII, 1921, nr. 1, p. 73; XXIX, 1922, nr. 4, p. 478; XXXI, 1924, nr. 1, p. 38.

⁶ Vezi E. Petrovici, *Vestiges des parlers slaves remplacés par le roumain*, în «Balcania», VI, București, 1943, p. 498—501.

⁷ Vezi *op. cit.*, p. 512 și *O seamă de sîrbisme din Banat*, în «Dacoromania», VI (1929—1930), p. 366—369.

⁸ Vezi «Dacoromania», V (1927—1929), Cluj, p. 482—483.

⁹ Vezi Romul S. Molin, *Din graiul bănățenilor*, în «Noua Revistă Romînă», 1910, nr. 13—14, p. 191—192; E. Novacoviciu, *Cuvinte bănățene*, Oravița, 1924; L. Costin, *Graiul bănățean*, vol. I, Timișoara, 1926, vol. II, T.-Severin, 1934; S. t. Pașca, *Glosar dialectal alcătuit după materialul cules de corespondenți din diferite regiuni*, în «Analele Academiei Romîne», Mem. secției lit., t. IV, București, 1928—1929. În ultima vreme, astfel de glosare au apărut în revistele «Cum vorbim» și «Limba romînă». Vezi, de pildă, *Bibliografia lucrărilor de lingvistică apărute după 23 August 1944*, în «Limba romînă», nr. 4, 1959. Bibliografia e continuată în LR, numerele 4 ale fiecărui an. Vezi și *Materiale și cercetări dialectale*, I, Editura Academiei R.P.R., 1960, și Pia Gradea, *O culegere de cuvinte bănățene*, în *Lexic regional*, Societatea de științe istorice și filologice, București, 1960, p. 120—121.

¹⁰ Unele etimologii științifice stabilește doar Șt. Pașca, în *op. cit.* În celelalte glosare indicațiile etimologice, în măsura în care există, au un caracter diletant (vezi, de ex., L. Costin, *op. cit.*, vol. I, p. 112: *gost* «oaspe» <germ. *Gast*).

¹¹ De ex., L. Costin, *op. cit.*, vol. I, p. 58: *bîdac*, pl. *bîdace* = *chilăviță*, *cazma*, dă ca exemplu prepoziția: *adă bîdacul*.

¹² Dăm mai jos titlul volumelor și în paranteză prescurtările folosite: *Atlasul lingvistic romîn*, publicat de Muzeul limbii romîne din Cluj, Partea I, vol. I—II, Cluj-Sibiu-Leipzig, 1938—1942 (ALR I); *Atlasul lingvistic romîn*, publicat de Muzeul limbii romîne din Cluj, Partea a II-a, vol. I, Sibiu-Leipzig, 1940 (ALR II); *Atlasul lingvistic romîn, serie nouă*, întocmit de Institutul de lingvistică al Filialei din Cluj a Academiei R.P.R., Editura Academiei R.P.R., volumul I și II, București, 1956 (ALR s.n.); *Micul atlas lingvistic romîn* publicat de Muzeul limbii romîne din Cluj, partea I, vol. I—II, Cluj-Sibiu-Leipzig, 1938—1942 (ALRM I); *Micul atlas lingvistic romîn*, publicat de Muzeul limbii romîne din Cluj, partea